

**Ministerul Educației al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe fizice și inginerești**

**Curriculum
pentru unitatea de curs
„Istoria costumului” (F.r)**

Autor: Popovici Tatiana,
asist. univ.

Bălți, 2015

Curricula a fost aprobată la ședința Catedrei de științe fizice și inginerești, proces verbal nr.14 din 13.05.2015.

Șef Catedră _____ Vitalie Beșliu dr. conf. univ.

Curricula a fost aprobată la ședința Consiliului facultății de Științe Reale, Economice și ale Mediului, proces verbal nr. 3 din 06.11. 2015.

Decanul Facultății _____ Pavel Topala, dr. hab., prof.univ.

Informații de identificare a cursului

Facultatea Științe Reale, Economice și ale Mediului

Catedra: de Științe fizice și Inginerești

Domeniul general de studiu: 54 Tehnologii de fabricare și prelucrare

Domeniul de formare profesională: 542 Textile, vestimentație, încălțăminte și prelucrarea pielei

Denumirea specialității: 542.2 Design vestimentar industrial

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	L.ind		
F.02.O.012	4	150	18	6		120	Examen	Rom

Statutul: Disciplină obligatorie.

Orarul: Conform orarului de la facultate

Informații referitoare la cadrul didactic

Popovici Tatiana, asistent universitar, licențiat în arte plastice, absolventa Universității Tehnice a Moldovei, facultatea „Industria Ușoară”, specialitatea „Design vestimentar” (2007). Studii de masterat, specialitatea „Tehnologii de instruire și producere”, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (2013).

Telefon: 079571055.

E-mail: tanya-popovici@mail.ru

Orele de consultații – conform orarului de la catedră sau prin poșta electronică.

Integrarea cursului în programul de studiu

Scopul acestui curs constă în însușirea de către studenți a cunoștințelor legate de istoria costumului, din preistorie până în secolul XXI; înțelegerea relației veștmânt – mobilier - arte vizuale - arhitectura de interior, în definirea idealului de frumusețe și al stilului unei epoci.

Temele au ca scop dobândirea cunoștințelor de configurare volumetrică a costumelor și accesoriilor, compoziții coloristice și texturale. Studiul cursului reprezintă o bază inițială din domeniul designului vestimentar, costumele istorice servind izvorul de inspirație de primă valoare la elaborarea noilor proiecte, colecții vestimentare.

Pentru studierea istoriei costumului pot fi utilizate mai multe izvoare, așa cum sunt pictura, arhitectura, sculptura, arta decorativă ș.a. Toate acestea oglindesc stilul, curentul epocii, tradiții naționale, coloritul epocii.

În cadrul disciplinei „Istoria costumului” sunt expuse în mod sistematic și armonios informațiile despre costum. O atenție deosebită este acordată țărilor, care au avut o influență hotărâtoare asupra dezvoltării istorice a costumului.

La studierea oricărei epoci este reprezentat un tablou sistematic a dezvoltării costumului (european, asiatic, național), este demonstrată legătura tectonică și stilistică a formelor costumului cu arhitectura perioadei de dezvoltare studiate.

Este abordat aprofundat coloritul național în domeniul costumului.

Pentru realizarea mai cu succes a procesului de studiere a disciplinei, studenților li se recomandă vizitarea muzeelor de artă și etnografie.

Competențe prealabile

Unitatea de curs „Istoria costumului” permite elevilor să se orienteze în domeniul istoriei costumului, oferă posibilitatea de a identifica valoarea estetică, artistică și istorică a costumului, ca un obiect de design, să parcurgă la o creștere de la cunoștințele generale la competențele profesionale. Pentru

studierea acestui curs studentul trebuie să posedă competențele care pot fi obținute în cadrul disciplinelor de Istoria modernă și contemporană a Europei, Istoria artelor plastice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- însușirea conceptelor de bază din domeniul istoriei costumului;
- studiul și analiza istoriei evoluției costumului, din preistorie până în prezent;
- analiza condițiilor socio-culturale în evoluția costumului luând în considerație perspectiva istorică;
- interpretarea idealului estetic al epocilor istorice, ca factor fundamental în evoluția costumului;
- categorizarea diacronică a costumului conform genului, destinației, timpului, statutului, elementelor însoțitoare;
- formarea deprinderilor de prezentare artistică a modelelor istorice de costume, ca material informativ în exprimarea interdisciplinară a unităților de conținut.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să cunoască manifestările epocilor istorice în cadrul modei, stilisticii costumului, coafurii;
- să definească factorii ce condiționează idealul de frumusețe a perioadei istorice;
- să identifice și să analizeze interdependența dintre artă, cultură și costum;
- să distingă stilistica designerilor;
- să posede capacitatea de a contrasta particularitățile caracteristice a costumului diferitor straturi sociale;
- să detecteze caracteristicile similare a costumului în diferite perioade istorice;
- să identifice particularitățile de condiționare a evoluției formei și siluetei costumului;
- să posede capacitatea de a reprezenta artistic modelele istorice de costume, ca material informativ în exprimarea interdisciplinară a unităților de conținut;
- să dispună de abilități artistice de reprezentare a accesoriilor, încălțămintei, acoperămintelor de cap, bijuteriilor, coafurei și machiajului, pentru completarea imaginii costumului epocii.

Conținuturi

Nr. d/o	Tema	Nr. de ore
1.	Noțiuni generale despre costumul istoric și vestimentație. Definierea noțiunilor de costum, îmbrăcăminte, modă, stil. Influența stilului și modei asupra dezvoltării costumului. Apariția îmbrăcăminte. Costumul societății primitive. Forme de bază a îmbrăcăminte în societatea primitivă.	2
2.	Costumul Egiptului Antic. Viața social-culturală în Egiptul Antic. Idealul frumuseții. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul faraonului. Costumul sacerdotilor. Costumul urban. Costumul sclavilor. Costumul Greciei Antice. Cultura și arta în Grecia Antică. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul Romei Antice. Cultura și arta în Roma Antică. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.	2
3.	Costumul Bizantin. Viața social-culturală în Imperiul Bizantin. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul familiei imperiale. Costumul Occidental-Stilul Roman (sec.XI-XIII). Caracteristica gen-	2

	erală a epocii. . Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul Occidental-Stilul Gotic (sec.XII-XV). Caracteristica generală a epocii. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc Costumul femeiesc. Costumul cavaleresc. Costumul țărănesc..	
4.	Costum tradițional indian. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costum tradițional chinezesc. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costum tradițional japonez. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.	2
5.	Costum tradițional rusesc. Costumul Rusiei Antice. Costumul Rusiei Kievene. Costumul Rusiei Moscovite. Costum tradițional arab. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costum tradițional moldovenesc. Caracteristica generală a culturii țării. Costumul epocii Antice. Costumul epocii Medievale. Costumul urban.	2
6.	Costumul Epocii Renașterii (sec.XV-XVI). Caracteristica generală a epocii. Costumul Epocii Renașterii în Italia. Costumul Epocii Renașterii în Florenția. Costumul Epocii Renașterii în Veneția. Costumul Franței în sec. XVI. Costumul Epocii Renașterii în Spania. Costumul Germaniei, Angliei, Niderlandei în sec. XVI.	2
7.	Costumul Europei de Apus sec.XVII. Costumul francez în stil „Baroc”. Costumul olandez. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul Europei de Apus sec.XVIII. Costumul englez. Costumul francez în stil „Rococo”. Costumul perioadei Revoluției Franceze (Clasicismul și Excentrismul)	2
8.	Costumul Europei de Apus sec.XIX. Costumul francez stil „Empirie”. Costumul francez stil „Biedermaier”. Costumul în curentul pozitivizmului (1870-1880). Costumul european stil „Modern”(1890-1913).	2
9.	Costumul secolului XX Costumul Deprimării Mari. Stilurile de bază în moda anilor 1930. Surrealismul în lumea modei. Moda în perioada Războiului Mondial.Moda anilor 1950. Moda postbelică. „NEY LOOK”. „ALTAMODA”.Creația lui Coco Șanel.Moda anilor 1960. Nașterea culturii de tineret. Creația lui M. Kvant și moda-mini. Curentul „Hippi”.Moda anilor 1970-1980. Moda în epoca „Postmodern”. Creația lui Kenzo. Creatorii stilului „Pret-a-porte”. Subculturile anilor 70.	2
Total		18

Seminare

Nr. d/o	Tema	Nr. de ore
1	Costumul Lumii Antice.	2
2	Costumul tradițional a diferitor popoare.	2
3	Costumul sec. XV-XX.	2
Total		6

Activități de lucru individual

Pe parcursul semestrului studenții elaborează o lucrare de cercetare care va reprezenta o broșură, format A4-A5, conform temelor prezentate mai jos (care pot fi modificate de către cadrul didactic titular al disciplinei) după cum urmează:

1. Istoria pălăriei
2. Istoria corsetului
3. Istoria tocului
4. Istoria lenjeriei bărbățești
5. Istoria rujului
6. Istoria inelului
7. Istoria brățărilor
8. Istoria medalionului
9. Istoria evantaiului
10. Istoria umbrelei
11. Istoria geților
12. Istoria costumelor de baie
13. Istoria dresurilor și colanților
14. Istoria șosetelor și jambierelor
15. Istoria mănușelor
16. Istoria gulerelor
17. Istoria sistemelor de închidere în vestimentație
18. Istoria batistei
19. Istoria poșetei

Evaluarea

Nota finală se determină după relația:

nota finală = 0,6 din nota evaluării curente + 0,4 din nota la examen.

Examenul se promovează oral.

Nota evaluării curente constă din media aritmetică a 3 indici:

- răspunsuri orale la ore;
- desenele costumelor istorice;
- lucrul individual.

Criterii de evaluare a lucrului individual:

- respectarea adevărului științific;
- calitatea și relevanța informațiilor;
- originalitatea tratării;
- calitatea surselor bibliografice;
- calitatea expunerii (adecvarea la subiect, sistematizarea informațiilor, periodizarea corespunzătoare, utilizarea corectă și adecvată a limbii române);
- încadrarea în volumul acordat;
- aspectul estetic al lucrării.

Chestionarul pentru evaluarea finală

1. Noțiuni generale despre costumul istoric și vestimentație. Definierea noțiunilor de costum, îmbrăcăminte, moda, stil.
2. Apariția îmbrăcăminteii. Costumul societății primitive. Forme de bază a îmbrăcăminteii în societatea primitivă.
3. Costumul Egiptului Antic. Viața social-culturală în Egiptul Antic. Idealul frumuseții. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul faraonului.
4. Costumul Greciei Antice. Cultura și arta în Grecia Antică. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
5. Costumul Romei Antice. Cultura și arta în Roma Antică. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
6. Costumul Bizantin. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul familiei imperiale.
7. Costumul Occidental Stilul Roman (sec.XI-XIII). Caracteristica generală a epocii. . Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
8. Costumul Occidental Stilul Gotic (sec.XII-XV). Caracteristica generală a epocii. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc. Costumul cavaleresc.
9. Costum tradițional indian. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
10. Costum tradițional chinezesc. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
11. Costum tradițional japonez. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
12. Costum tradițional rusesc. Costumul Rusiei Antice. Costumul Rusiei Kievene. Costumul Rusiei Moscovite.
13. Costum tradițional arab. Caracteristica generală a culturii țării. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
14. Costum tradițional moldovenesc. Caracteristica generală a culturii țării. Costumul epocii Antice.
15. Costum tradițional moldovenesc. Costum al epocii Medievale.
16. Costumul Epocii Renașterii în Italia (sec.XV-XVI).
17. Costumul Epocii Renașterii în Florența.
18. Costumul Epocii Renașterii în Veneția.
19. Costumul Franței în sec. XVI.
20. Costumul Epocii Renașterii în Spania.
21. Costumul Germaniei, Angliei, Niderlandei în sec. XVI.
22. Costumul Europei de Apus sec.XVII. Costumul francez în stil „Baroc”. Idealul frumuseții. Textile. Costumul bărbătesc. Costumul femeiesc.
23. Costumul Europei de Apus sec.XVIII. Costumul englez.
24. Costumul francez în stil „Rococo”.
25. Costumul perioadei Revoluției Franceze (Clasicismul și Excentrismul)
26. Costumul francez stil „Empirie”.
27. Costumul francez stil „Biedermaier”.
28. Costumul în curentul pozitivizmului (1870-1880).
29. Costumul european stil „Modern”(1890-1913).
30. Costumul Deprimării Mari. Stilurile de bază în moda anilor 1930.
31. Surrealismul în lumea modei. Moda în perioada Războiului Mondial.

32. Moda postbelică. „NEY LOOK”. „ALTAMODA”.
33. Moda anilor 1960. Nașterea culturii de tineret. Curentul „Hippi”.
34. Moda în epoca „Postmodern”. Creatorii stilului „Pret-a-porte”.
35. Subculturile anilor 70.
36. Moda anilor 1990. Stilurile și tendințele de bază. Minimalismul. Curentul ecologic.

Referințe informaționale ale cursului

a) obligatorii

1. IONESCU, Adrian-Silvan. *Moda românească 1790-1850 între Stambul și Paris*. București: Ed. Maiko, 2001. Ionescu, Adrian-Silvan. 153 p.
2. ALEXIANU, Alexandru. *Mode și veșminte din trecut*. vol. 2. București: Ed. București, 1971. 335p.
3. GRAU, Fr. Marie. *Istoria costumului*. București: Ed. București, 2002. 125 p.
4. NICOLESCU, Corina. *Istoria costumului de curte în Țările Române secolele XIV-XVIII*. București: Ed. București, 1980. 308 p.
5. НЕКЛЮДОВА, Т. П. *История костюма*. Ростов н. Д.: Феникс, 2004. 337p.
6. OROS, Constantin. *Pagini din istoria costumului*. Cluj-Napoca: Ed. Dacia, 1998. 280 p.
7. NICOLESCU, Corina. *Istoria costumului de curte în țările române: secolele XIV-XVIII*. București: Editura Științifică: 308 p.

b) opționale

1. HANSEN, H.H. *Histoire du costume*. Paris: Ed. Presses Universitaires de France 1956. 160 p.
2. LAVER, James. *Histoire de lamode et du costume*. Paris: Ed. Thames & Hudson 2003. 304 p.
3. МЕРЦАЛОВА, М.Н. *История костюма*. – Москва: Легпромбытиздат, 1972. 196 с.
4. БУДУР, Н. *История костюма*. Москва: Олма-Пресс, 2001. 480 с.
5. БЛЕЙЗ, Анна. *История в костюмах*. От фараона до денди. Москва: Олма-Пресс, 2002. 176с.